

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

9 בנובמבר 2005

212

1 בחשון התשס"ו

עמוד

הצעת חוק פיצויים בשל פגיעה ממעשה אלימות הנובע מהסכסוך הישראלי-ערבי (תיקוני חקיקה)
התשס"ו-2005 138

הצעת חוק פיצויים בשל פגיעה ממעשה אלימות הנובע מהסכסוך הישראלי-ערבי (תיקוני חקיקה), התשס"ו-2005

1. בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970' (להלן – חוק התגמולים), בסעיף 1, בהגדרה "פגיעת איבה", אחרי פסקה (3) יבוא:
- "(4) פגיעה ממעשה אלימות, שמטרתו העיקרית פגיעה באדם בשל השתייכות למוצא לאומי-אתני, ושמטקיים בו אחד מאלה:
- (א) הוא נעשה בידי ארגון טרוריסטי שעליו הכריזה הממשלה לפי סעיף 8 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948², למעט ארגון שהוא כוחות אויב, או שהוא נעשה בשליחותו או מטעמו של ארגון כאמור;
- (ב) הוא נובע מהסכסוך הישראלי-ערבי;"
2. בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961³, בסעיף 36, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב1) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כי ישולמו פיצויים בעד נזק שנגרם לגופו של נכס עקב מעשה אלימות כאמור בפסקה (4) להגדרה "פגיעת איבה" שבסעיף 1 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970⁴, והכל על פי כללים ובתנאים שיקבע שר האוצר כאמור."

תיקון חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה

תיקון חוק מס רכוש וקרן פיצויים

ד ב ר ו ה ס ב ר

ארגון או פרטים העוינים למדינת ישראל. על רקע מצב משפטי זה, הוקמה לפני כחמש שנים, על פי החלטת היועץ המשפטי לממשלה, ועדה בין-משרדית שתפקידה לטפל בפניות של מי שנפגע באירועים שאירעו על רקע לאומני, ושאינו זכאי לפיצוי לפי חוק התגמולים (להלן – הוועדה הבין-משרדית). ואולם הפיצוי הניתן על ידי הוועדה הוא סכום חד-פעמי, ואינו מקנה מעמד של נפגע פעולות איבה.

לאחר הפיגוע בשפרעם, בחודש אוגוסט 2005, שבו נהרגו ארבעה אנרחים בידי רוצח יהודי, עלה הצורך לתקן את חוק התגמולים כך שנפגעי אירוע מסוג זה יהיו זכאים לגמול לפי החוק האמור.

מוצע על כן לתקן את ההגדרה "פגיעת איבה" שבסעיף 1 לחוק התגמולים כך שהחוק יחול גם על פגיעה ממעשה אלימות שמטרתו העיקרית פגיעה באדם בשל השתייכות למוצא לאומי אתני, ובלבד שהמעשה נובע מהסכסוך הישראלי-ערבי ולא מסכסוך על רקע אזרחי, פלילי או אחר, או שהוא נעשה מטעם ארגון טרוריסטי שעליו הכריזה הממשלה לפי סעיף 8 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948, גם אם אינו ארגון העוין למדינת ישראל.

סעיף 2 על פי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, ניתן לקבל פיצוי בשל נזק לרכוש שהוא נזק מלחמה. "נוק מלחמה" מוגדר בסעיף 35 לחוק האמור בנו הלשון:

סעיף 1 על פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970' (להלן – חוק התגמולים) זכאים לקבל פיצויים הן אדם שנפגע בגופו מפגיעת איבה, והן אדם שכן משפחתו מת כתוצאה מפגיעת איבה. וזו לשון ההגדרה של "פגיעת איבה" שבסעיף 1 לחוק האמור:

"פגיעת איבה –

(1) פגיעה מפעולות איבה של כוחות צבאיים או צבאיים למחצה או בלתי סדירים של מדינה עוינת לישראל, מפעולות איבה של ארגון עויין לישראל או מפעולות איבה שבוצעו תוך סיוע לאחד מאלה, בשליחותם או מטעמם או על מנת לקדם מטרותיהם (לכולם ייקרא להלן – כוחות אויב);

(2) פגיעה בשגגה מידי אדם עקב פעולת איבה של כוחות אויב, או פגיעה בשגגה בנסיבות שהיה בהן מקום לחשש סביר כי תבוצע פעולת איבה כאמור;

(3) פגיעה מנשק שהיה מיועד לפעולות איבה של כוחות אויב, או פגיעה מנשק שהיה מיועד נגד פעולה כאמור אף אם לא הופעל, למעט פגיעה שנפגע בה אדם בגיל 18 ומעלה כשהוא מבצע פשע או עבירה אחרת שיש בה זדון או רשלנות פושעת;"

ההגדרה האמורה של המונח "פגיעת איבה" אינה נותנת מענה למקרים של פגיעה מפעולות טרור הנובעות מהסכסוך הישראלי-ערבי, שלא בוצעו על ידי צבא.

¹ ס"ח התש"ל, עמ' 12; ס"ח התשס"ד, עמ' 380.
² ס"ח התש"ל, תוס' א', עמ' 73.
³ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.
⁴ ס"ח התש"ל, עמ' 12; ס"ח התשס"ד, עמ' 380.

3. (א) חוק התגמולים, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, יחול על פגיעה ממעשה אלימות כאמור באותו סעיף שאירע ביום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005) או לאחריה.

תחולה והוראת מעבר

(ב) מי שהגיש תביעה לוועדה הבין-משרדית בשל פגיעה ממעשה אלימות כאמור בסעיף 1, שאירע בתקופה שבין המועד האמור בסעיף קטן (א) לבין יום פרסומו של חוק זה, וקיבל כספים בעקבות תביעה כאמור, יחזיר את הכספים האמורים לאוצר המדינה כתנאי לקבלת תגמול לפי חוק התגמולים; בסעיף קטן זה, "הוועדה הבין-משרדית" – הוועדה הבין-משרדית שהוקמה על פי החלטת היועץ המשפטי לממשלה; מיום ד' באייר התשנ"ט (20 באפריל 1999), שתפקידה לטפל בפניות של מי שנפגע, בגוף או ברכוש, באירועים שאירעו על רקע לאומני, ושאינו זכאי לפיצוי לפי חוק התגמולים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לאומני, שאינו בגדר "נוק מלחמה". מוצע להסמיך את שר האוצר לעגן בתקנות הן את הזכאות לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מעשה אלימות כאמור בתיקון המוצע לחוק התגמולים, והן את המבחנים שעל פיהם ניתן לקבל פיצויים בשל נזק כאמור.

"נוק מלחמה" – נזק שנגרם לגופו של נכס עקב פעולות מלחמה על ידי הצבאות הסדירים של האויב או עקב פעולות איבה אחרות נגד ישראל או עקב פעולות מלחמה על ידי צבא הגנה לישראל;

הוועדה הבין-משרדית מוסמכת כיום לקבוע פיצויים בשל נזק לרכוש עקב אירוע שאירע על רקע

